

DA-105

December-2018

B.Com., Sem.-I

CC-101 : Economics
(Business Economics)
(Old)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (a) અર્થશાસ્ત્ર અંગે માર્શલની કલ્યાણલક્ષી વ્યાખ્યા ચર્ચો. 14
 અથવા
 રોબિન્સ દ્વારા પ્રસ્તુત અર્થશાસ્ત્રની વ્યાખ્યા ટીકા સહિત સમજાવો.
- (b) નીચેના બહુવિકલ્પ પ્રશ્નોના જવાબ આપો : 4
- (1) કલ્યાણને લગતી અર્થશાસ્ત્રની વ્યાખ્યા _____ અર્થશાસ્ત્રીએ આપી છે.
 (a) એડમ સ્મિથ (b) રોબિન્સ (c) માર્શલ
- (2) તુષ્ટિગુણ એટલે _____.
 (a) આનંદ (b) સારાપણું (c) સંતોષ
- (3) નીચેનામાંથી કઈ વસ્તુનું ઉપયોગીતા મૂલ્ય ઘણું ઊંચું હોય છે અને વિનિમય મૂલ્ય હોતું નથી ?
 (a) પુસ્તક (b) સૂર્યપ્રકાશ (c) સ્કૂટર
- (4) વપરાશી વસ્તુઓ ગ્રાહકોની જરૂરીયાતોને _____ રીતે સંતોષે છે.
 (a) પ્રત્યક્ષ (b) પરોક્ષ (c) સ્થિર
2. (a) માંગની મૂલ્યસાપેક્ષતાને અસર કરતાં પરિબળો વર્ણવો. 14
 અથવા
 માંગનો નિયમ આકૃતિની મદદથી સમજાવો, તેના મુખ્ય અપવાદો સમજાવો.
- (b) નીચેના બહુવિકલ્પ પ્રશ્નોના જવાબ આપો : 4
- (1) કિંમત અને માંગ વચ્ચે _____ સંબંધ છે.
 (a) સીધો (b) વ્યસ્ત (c) સાપેક્ષ
- (2) અર્થશાસ્ત્રમાં કઈ માંગના અભ્યાસનું મહત્ત્વ છે ?
 (a) વ્યક્તિગત માંગ (b) બજાર માંગ (c) મૂલ્યસાપેક્ષ માંગ
- (3) માંગ _____ નું વિધેય છે.
 (a) કિંમત (b) અન્ય પરિબળો (c) ઉપરનામાંથી એકપણ નહીં
- (4) અન્ય પરિબળોમાં થતા ફેરફારના કારણે માંગમાં થતાં ફેરફારને _____ કહે છે.
 (a) માંગ વિસ્તરણ-સંકોચન
 (b) માંગ મૂલ્યસાપેક્ષતા
 (c) માંગમાં વધારો-ઘટાડો

3. (a) પરિવર્તનશીલ સાધનપ્રમાણનો નિયમ આકૃતિની મદદથી સમજાવો.

14

અથવા

- સમજાવો : (1) ઉત્પાદન વિધેય
(2) સરેરાશ ખર્ચ અને સીમાંત ખર્ચ
(3) સરેરાશ આવક અને સીમાંત આવક

(b) નીચેના બહુવિકલ્પ પ્રશ્નોના જવાબ આપો :

3

- (1) ઉત્પાદન વિધેય કયા પરિબલો વચ્ચેનો સંબંધ દર્શાવે છે ?
(a) ઉત્પાદન અને વેચાણ
(b) ઉત્પાદન અને ખરીદી
(c) ઉત્પાદન અને ઉત્પાદનના સાધનો
- (2) બજેટ રેખા શું દર્શાવે છે ?
(a) ગ્રાહકની ખરીદીની શક્યતા
(b) ગ્રાહકની ખરીદીની આવડત
(c) ગ્રાહકની ખર્ચવાપાત્ર આવક
- (3) ઉત્પાદન શક્યતા રેખા એટલે _____
(a) વેચાણ રેખા (b) રૂપાંતર રેખા (c) ખર્ચ રેખા

4. (a) પૂર્ણ હરિફાઈનો અર્થ આપી, તેના લક્ષણો વર્ણવો.

14

અથવા

- સમજાવો : (1) વસ્તુ વિકલન
(2) ઈજારાનો અર્થ અને લક્ષણો

(b) નીચેના બહુવિકલ્પ પ્રશ્નોના જવાબ આપો :

3

- (1) નીચેનામાંથી કયા બજારમાં વેચવામાં આવતી વસ્તુઓ સમાનગુણી હોય છે ?
(a) પૂર્ણ હરિફાઈ (b) અલ્પહસ્તક ઈજારો (c) ઈજારો
- (2) કયા સમયગાળામાં પેઢીઓની સંખ્યામાં વધઘટ થતી નથી ?
(a) લાંબા ગાળામાં (b) મધ્યમ ગાળામાં (c) ટૂંકા ગાળામાં
- (3) ઈજારાયુક્ત હરિફાઈનો ખ્યાલ કયા અર્થશાસ્ત્રીએ રજૂ કર્યો છે ?
(a) પ્રો. માર્શલ (b) પ્રો. હિક્સ (c) પ્રો. ચેમ્બરલીન

DA-105

December-2018

B.Com., Sem.-I

**CC-101 : Economics
(Business Economics)
(Old)**

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (a) Discuss Marshall's welfare definition of Economics. 14

OR

Critically discuss the definition of Economics given by Robbins.

- (b) Choose correct answer from the following options. 4

(1) Economist has given the definition of economics related to welfare.

(a) Adam smith (b) Robbins (c) Marshall

(2) Utility means

(a) Enjoyment (b) Goodness (c) Satisfaction

(3) For which of the following goods use-value is very high and it has no barter value ?

(a) Books (b) Sunlight (c) Scooter

(4) Consumer goods satisfy human wants

(a) Directly (b) Indirectly (c) Constant

2. (a) Describe the factors affecting price elasticity of demand. 14

OR

Explain the Law of Demand with the help of diagram and also discuss its main exceptions.

- (b) Choose correct answer from the following options. 4

(1) There is a _____ relation between Price and Demand.

(a) Direct (b) Inverse (c) Relative

(2) In study of economics _____ demand is important.

(a) Individual

(b) Market

(c) Relative

(3) Demand is a function of _____.

(a) Price (b) Other factors (c) None of the above

(4) A change in the quantity of a commodity demand as a result of a change in other factor is known as _____.

(a) Extension and contraction in demand

(b) Price elasticity of demand

(c) Increase and decrease in demand

3. (u) Explain the law of variable proportions, with the help of diagram 14

OR

- Explain : (1) Production function
 (2) Average cost and Marginal cost
 (3) Average revenue and marginal revenue

- (b) Choose correct answer from the following options 3

- (1) Production function factors show the Relationship between
 (a) Production and sale
 (b) Production and purchase
 (c) Production and factors of production
- (2) What is budget line ?
 (a) Possibility of purchase of consumer
 (b) Purchase specialty of consumer
 (c) Consumer spendable of income
- (3) Production possibility curve means
 (a) Sales curve
 (b) Transformation curve
 (c) Cost curve

4. (a) Give the meaning of perfect competition, and describe its characteristics. 14

OR

- Explain: (1) Item disruption
 (2) Meaning and Characteristics of Monopoly.

- (b) Choose correct answer from the following options. 3

- (1) In which market goods sold are homogenous ?
 (a) Perfect competition
 (b) Oligopoly
 (c) Monopoly
- (2) In which time period numbers of firms are not changed ?
 (a) Long (b) Medium (c) Short
- (3) Which economist has given the concept of monopolistic competition ?
 (a) Prof. Marshall (b) Prof. Hicks (c) Prof. Chamberlin

GujaratStudy.com